NEDU
Nederlandse Energie Data Uitwisseling

15 OKT 2012

Vereniging NEDU

Baarnsche Dijk 4 D
3741 LR Baarn
Telefoon 035-548 01 80
Fax 035-548 01 84
secretariaat@edsn.nl
www.edsn.nl

Energiekamer NMa
Mevr. J. Verweij
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

DREU

15 OKT 2012

103834/92

Ons kenmerk	12174
Behandeld door	W.O. den Haselaar (NEDU)
Telefoon	035 - 54 80 180
E-mail	oelfier.den.haselaar@edsn.nl
Datum	12 oktober 2012

Onderwerp Reactie van NEDU op Informatieverzoek 103834/83.B170

Geachte mevrouw Verweij,

Hierbij ontvangt u, namens de netbeheerders, leveranciers en meetverantwoordelijken, verenigd in NEDU, een antwoord op uw aanvullende vragen naar aanleiding van ingediende schriftelijke en mondelinge zienswijzen met betrekking tot het ontwerpbesluit tot wijziging van de Informatiecode Elektriciteit en Gas (hierna: ontwerpbesluit IcEG).

In het informatieverzoek zijn drie aanvullende vragen gesteld. Deze aanvullende vragen van de Raad van Bestuur van de NMa (hierna: de Raad) komen voort uit een onderliggende meer fundamentele vraag rondom de reconciliatie van driejaarlijkse fysieke meteropnames (paragraaf 5.2 van het ontwerpbesluit IcEG) in het licht van het bepaalde in artikel 95ca E-wet en artikel 44a G-wet (hierna: 95ca E-wet). NEDU heeft getracht zowel het antwoord op deze fundamentele vraag als de antwoorden op de aanvullende vragen van de Raad in deze reactie te geven.

Visie NEDU en antwoord op de vragen van de Raad

NEDU meent dat de wet toelaat dat de netbeheerder fysieke meterstanden te collecteert, valideert en vaststelt in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke taken. De leverancier is verantwoordelijk voor het collecteren, valideren en vaststellen van meterstanden ten behoeve van de facturatie naar de klant. Een doelmatige en eenduidige verwerking van fysieke meteropnames in de marktprocessen is van essentieel belang voor de werking van het marktmodel. Met name de borging van de kwaliteit van de historische meetreeks die het mogelijk maakt dat de leveranciers hun wettelijke taken correct kunnen uitvoeren.

Wanneer de situatie zich voordoet dat de driejaarlijkse fysieke meteropname significant afwijkt van de historische meetreeks in het Toegankelijk Meetregister, is de gehanteerde facturatie op basis van de incorrecte meetreeks op de aansluiting niet in overeenstemming met het werkelijke verbruik. Het staat de leverancier vrij om naar aanleiding van een door de netbeheerder gecollecteerde driejaarlijkse fysieke meteropname te besluiten om de driejaarlijkse fysieke meteropname vast te stellen en te factureren naar de klant of om alternatieve acties te overwegen,

zoals het aanpassen van het maandelijkse voorschot om te borgen dat de betalingen van de klant op het moment van (jaar)facturatie niet leiden tot grote verschillen.

De Raad doet de suggestie dat de inrichting van een bijzonder dispuutproces, waarin de netbeheerder alléén de driejaarlijkse fysieke meteropname betrekt, een mogelijke oplossing biedt voor de reconciliatie van de driejaarlijkse fysieke meteropname. De fysieke meteropnames die worden uitgevoerd in het kader van de overige netbeheertaken (in- en uitbedrijfname en meterwissel) worden door de netbeheerder conform paragraaf 5.2 van het Ontwerpbesluit Informatiecode uitgevoerd.

In antwoord op vragen 1 en 2 uit het informatieverzoek stelt NEDU dat de inrichting van een dergelijk bijzonder dispuutproces geen toegevoegde waarde biedt en dat het huidig ingerichte dispuutproces (paragraaf 5.5 IcEG) hiervoor voldoet.

Het huidig ingerichte dispuutproces is bedoeld om geschillen op te lossen tussen leveranciers onderling of tussen leveranciers en netbeheerders over *alle* vastgestelde meterstanden voordat de verbruiken worden meegenomen in de reconciliatie. Het reconciliatieproces is zodanig ingericht dat alle te reconciliëren meterstanden en verbruiken minimaal drie maanden worden geparkeerd voordat deze in de reconciliatie worden meegenomen. Deze wachtperiode is ingesteld om het marktpartijen mogelijk te maken om in dispuut te treden en meterstanden te corrigeren *voordat* de reconciliatie heeft plaatsgevonden.

Een leverancier, die wordt geconfronteerd met een significant afwijkende driejaarlijkse fysieke meteropname, kan besluiten om deze meterstand bij de klant te toetsen en - indien nodig - via het reguliere dispuutproces, zoals beschreven in IcEG 5.5, tegen de driejaarlijkse fysieke meteropname in dispuut te gaan. In dit geval zal de leverancier optreden als wederpartij die in dispuut gaat bij de netbeheerder als initiërende partij. Dit is ook de reden waarom in 5.5.1.4 (IcEG) zowel de leverancier als de regionale netbeheerder worden genoemd als de (initiërende) partij die de meterstand kan hebben vastgesteld waartegen het dispuut wordt ingesteld. De mogelijkheid om in dispuut te gaan tegen standen die door de netbeheerder zijn vastgesteld strekt zich overigens ook uit tot opnames bij metermutatie, of bij het in of uit gebruik nemen van aansluitingen.

NEDU betoogt dat een bijzonder dispuutproces, waarin de netbeheerder een aparte werkwijze hanteert voor significant afwijkende driejaarlijkse fysieke meteropnames geen andere resultaten gaat opleveren dan via het huidig ingerichte dispuutproces. Wanneer de netbeheerder deze afwijkende fysieke meteropnames via het bijzondere dispuutproces zou melden bij de leverancier, dient deze leverancier alsnog juiste meterstanden van zijn klant te verkrijgen of de driejaarlijkse fysieke meteropname te bestempelen als de juiste meterstand.

In antwoord op vraag 3 stelt NEDU dat, gezien het antwoord op de voorgaande vragen, het niet nodig is om een nieuw dispuutproces uit te werken. In het kader van de zienswijzen op het ontwerpbesluit is het wel mogelijk om het huidig ingerichte dispuutproces te evalueren en om in het bestaande dispuutproces een aanvullende borging op te nemen voor de correctheid van de driejaarlijkse fysieke meteropname. NEDU acht het niet haalbaar om de uitkomst van de evaluatie en de hieruit volgende mogelijke aanpassingen aan het dispuutproces in te dienen bij de Raad vóór medio november 2012, gelet op de toetsing op consistentie met de overige marktprocessen en dat kan rekenen op draagvlak bij de marktpartijen verenigd binnen NEDU. De evaluatie en mogelijke aanpassingen van het dispuutproces zouden direct na inwerkingtreding van het nieuwe marktmodel kunnen starten en in de eerstvolgende sectorrelease kunnen worden geïmplementeerd.

Nadere argumentatie ter onderbouwing van de achterliggende fundamentele vragen in het Informatieverzoek

Samengevat wordt in de zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG gesteld dat de wetgever in formele zin met het bepaalde in artikel 95ca E-wet geen ruimte laat voor een bevoegdheid van de netbeheerder in het ontwerpbesluit IcEG om de meetgegevens uit de *driejaarlijkse* fysieke opnames *vast te stellen* (art. 5.2.2.1, onderdeel a jo. artikel 5.2.2.3 IcEG) en te betrekken bij de reconciliatie (art. 5.3.4.4 IcEG). Een dergelijke reconciliatie kan leiden tot inkoopverschillen wanneer de betreffende meetgegevens significant afwijken van de historische meetreeks van klantopnames op de betreffende aansluiting in het Toegankelijk Meetregister.

In de zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG wordt de bevoegdheid van de netbeheerder onderschreven om de driejaarlijkse fysieke opname van meterstanden te collecteren (artikel

5.2.2.1, onderdeel a IcEG) en de bevoegdheid van de netbeheerder om deze gecollecteerde meetgegevens (artikel 5.2.2.2 IcEG) te valideren. De zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG stellen groot belang in de aanwezigheid van betrouwbare meetgegevens in het Toegankelijk Meetregister.

In de zienswijzen verzet men zich ook niet tegen de bevoegdheid van de netbeheerder tot het collecteren, valideren en vaststellen van de meetgegevens als bedoeld in artikel 5.2.2.1, onderdeel b IcEG e.v., te weten de fysieke meteropnames die worden uitgevoerd in het kader van de overige netbeheertaken (in- en uitbedrijfname en meterwissel).

Onafhankelijkheid van leverancier voor het collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens in het kader van de facturatie; geen exclusiviteit

Artikel 95ca E-wet schrijft voor dat een leverancier een meetbedrijf inschakelt voor het collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens van kleinverbruikers. Door de inschakeling van het meetbedrijf, zo is de gedachte, kunnen zowel de leverancier als de kleinverbruiker vertrouwen op de juistheid van de meetgegevens. (Kst. 31 374, nr. 3, p. 54). Uit de tekst van het betreffende artikel en de bijbehorende artikelsgewijze toelichting kan (niet meer) worden afgeleid dan het volgende: (i) het collecteren, valideren en vaststellen van de meetgegevens vindt plaats ten behoeve van de facturatie; (ii) voor het verkrijgen van de *voor de facturatie* relevante meetgegevens is de leverancier verplicht een meetbedrijf in te schakelen. De tekst van de wet, noch de bijbehorende artikelsgewijze toelichting zijn uitsluitend; ze laten ruimte voor additionele bevoegdheden zoals hierboven bedoeld.

Blijkens de Memorie van Toelichting bij de Wet Marktmodel (kst. 31 374, nr. 3) krijgt de leverancier de verantwoordelijkheid voor de 'administratieve verwerking van de verbruiksgegevens' (MvT, p. 11) opdat zij hiervoor niet langer afhankelijk is van de netbeheerder en dus zelf te dien aanzien de regie kan voeren. 'De leverancier moet zonder fysieke en administratieve drempels over de juiste data kunnen beschikken om zijn klant voor de geleverde energie adequaat te kunnen factureren.' (MvT, p. 18). Door de voorziening van afdeling 5.2.2. IcEG geraakt de leverancier niet in een afhankelijkheidsrelatie van de netbeheerder voor het uitoefenen van haar wettelijke taak ex artikel 95ca E-wet (facturatie). Dankzij haar eigen bevoegdheden tot collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens en het ontbreken van een afhankelijkheidsrelatie ten opzichte van de netbeheerder, kan de leverancier dus te dien aanzien onverminderd de regie voeren. Het collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens in bepaalde gevallen door de netbeheerder zijn additioneel en doen hier niets aan af.

In de zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG wordt betoogd dat de leverancier in de nieuwe ordening van de metermarkt met uitsluiting van anderen bevoegd is tot gegevensverwerking. In het licht van het voorgaande is deze stelling niet vol te houden en ongenuanceerd. Bovendien bevatten de zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG inconsistenties. Wanneer de leverancier met uitsluiting van anderen bevoegd zou zijn tot het collecteren, valideren en vaststellen van meetgegevens, zou de netbeheerder ook niet bevoegd zijn tot (i) het collecteren en valideren van de meetgegevens in de gevallen als bedoeld in artikel 5.2.2.1, onderdeel a IcEG, en (ii) evenmin bevoegd zijn tot het collecteren, valideren en vaststellen van de meetgegevens in de gevallen als bedoeld in artikel 5.2.2.1, onderdeel b IcEG.

Zo de leverancier een exclusieve rol heeft, dan betreft het haar werkzaamheid in de verhouding tot de afnemer (facturatie, aanspreekpunt). Voor de relevante meetdata ten behoeve van de facturatie mag de leverancier niet afhankelijk zijn van de netbeheerder, dit laat een additionele bevoegdheid ter zake van de netbeheerder onverlet. Sterker nog, volgens de wetgever (MvT, p. 19) is er ruimte voor de afnemer om andere partijen 'additioneel' toegang te geven tot zijn gegevens. Hieruit blijkt al dat de meetgegevens geen exclusief domein van de leverancier vormen. Van de bevoegdheid van de netbeheerder om te meten wordt overigens uitdrukkelijk melding gemaakt in de artikelen 16a, eerste lid, 77, derde lid, 77cb, derde lid van de E-wet.

Mededinging

Vanuit de optiek van mededinging stelt NEDU dat het onwenselijk is om de methodiek te wijzigen en driejaarlijkse fysieke meteropnames door de netbeheerder niet langer in de reconciliatie mee te nemen. Wanneer deze aanpassing wordt doorgevoerd, wordt onwenselijk gedrag beloond en correct gedrag bestraft. In de zienswijzen op het ontwerpbesluit IcEG wordt gesteld dat de leverancier verbruik moet voorfinancieren dat hij nog niet heeft kunnen factureren. Volgens NEDU zal het te reconciliëren volume in de normale situatie als gevolg van de 'Wet van de grote getallen'

uitmiddelen en is voorfinanciering alleen relevant voor aansluitingen waarop de leverancier de meetreeks niet op orde heeft waardoor hij een significant te laag verbruik factureert. Dit kan gebeuren als de leverancier langdurig standen heeft berekend of als de betreffende klant of diens voorganger onterecht te lage standen heeft opgegeven. Het verbruik dat deze leverancier moet "voorfinancieren" had eigenlijk allang (op basis van klantopnamen) bij de klant in rekening moeten worden gebracht en worden deze leveranciers voor een langere periode onterecht vanuit het netverlies voorgefinancierd danwel wordt een opvolgende leverancier benadeeld. Dit is een oneigenlijk voordeel dat leveranciers die wel een correcte meetketen hebben op achterstand zet. Het proces zoals beschreven in het ontwerpbesluit IcEG is zelfcorrigerend, bij de hierboven beschreven aanpassing van de methodiek zal de NMa vaker handhavend moeten optreden om leveranciers tot correcte collectie van meetdata te dwingen.

Doelmatigheid ten behoeve van een betrouwbaar Toegankelijk Meetregister

Nadat de Wet Marktmodel en de bijbehorende novelle door de Eerste Kamer waren aangenomen, heeft NEDU een herijking uitgevoerd van de inrichting van het nieuwe marktmodel, zoals dit in voorbereiding op deze wetswijzigingen was opgesteld. Op verzoek van de leveranciers in NEDU is een scheiding aangebracht in de verbruiksbepaling voor facturatie (verantwoordelijkheid leverancier) en de verbruiksbepaling voor allocatie en reconciliatie (verantwoordelijkheid netbeheerder). Hiermee wordt invulling gegeven aan de doelstellingen van de wet om afhankelijkheden tussen de marktrollen in de marktprocessen te minimaliseren en daarmee de dienstverlening aan de klant te optimaliseren.

Blijkens de Memorie van Toelichting bij de Wet Marktmodel (p. 10) waren 'de vertraging in de doorgifte van meetdata en het gebruik van geschatte meterstanden' belangrijke problemen. De doelmatige voorziening van afdeling 5.2.2. IcEG kan bijdragen aan de oplossing daarvan, daar de additionele bevoegdheden van de netbeheerder kunnen bewerkstelligen dat 'fouten' eerder worden gesignaleerd en gecorrigeerd waardoor de betrouwbaarheid van het Toegankelijk Meetregister toeneemt. Dit is (via de facturatie) profijtelijk voor de klant – wier belangen in de Wet Markmodel centraal staan; de verantwoordelijkheid van de leverancier voor de gegevensverwerking is hier aan opgehangen - , maar ook voor het proces van allocatie en reconciliatie

De Raad heeft in Ontwerpbesluit 103640 betreffende de wijziging technische voorwaarden inzake de administratieve volumeherleiding en beperking lekverliezen voor gas geconcludeerd dat de netbeheerder verantwoordelijk dient te zijn voor de financiële consequenties van lekverliezen (randnummer 62) en dat nagenoeg alle oorzaken van lekverliezen zijn gelegen in omstandigheden die door de regionale netbeheerder kunnen worden beïnvloed (randnummer 55). Deze invloed wordt beperkt indien driejaarlijkse fysieke meteropnames niet mogen worden verwerkt in de reconciliatie

Tot slot

De NEDU is van mening dat duidelijkheid over de reconciliatie van driejaarlijkse fysieke meteropnames van groot belang is voor de ontwikkeling van het marktmodel. NEDU wil derhalve borgen dat de Raad over de juiste informatie beschikt om tot haar besluit te komen. Middels deze reactie op het Informatieverzoek is getracht invulling te geven aan nog openstaande vragen van de Raad inzake deze kwestie. Mochten er toch nog punten onduidelijk zijn, dan wil NEDU de Raad graag van aanvullende informatie voorzien.

Met vriendelijke groet,

A. van Wylick
Voorzitter NEDU